

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 242/06-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. septembra 2006 v senáte zloženom z predsedu Alexandra Bröstla, zo sudcu Jána Auxta a sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej prerokoval sťažnosť J. Š. a J. Š., obaja bytom D., zastúpených advokátkou JUDr. I. P., Ž., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 266/97 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. Š. a J. Š. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 266/97 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 266/97 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prieťahov.

3. J. Š. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 50 000 Sk (slovom päťdesiat'tisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Žilina p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

4. J. Š. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 50 000 Sk (slovom päťdesiat'tisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Žilina p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

5. Okresný súd Žilina je p o v i n n ý uhradiť J. Š. a J. Š. spoločne a nerozdielne trovy konania spolu v sume 7 128 Sk (slovom sedemtisícstodvadsaťosem slovenských korún) do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu na účet ich právnej zástupkyne advokátky JUDr. I. P., Ž.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 242/06-21 z 13. júla 2006 prijal na ďalšie konanie sťažnosť J. Š. a J. Š. (ďalej len „sťažovatelia“) podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 266/97.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu k sťažnosti vyjadril podaním sp. zn. 1 SprS 259/06 z 26. júna 2006, v ktorom okrem iného uviedol:

«Predkladáme predmetný spis, prehľad úkonov a stanovisko sudcu. Z neho je zrejmé, že tvrdenia týkajúce sa rozsahu dokazovania a trestného stíhania odporcu sú absolútne

irelevantné.

Pokiaľ ide o prietahy v konaní, ak tieto v určitom čase aj existovali, boli účinne odstránené a súd vo veci priebežne koná. V čase, kedy bola podaná sťažnosť, domáhanie sa nároku bolo neopodstatnené a teda aj fakticky podané oneskorene vo vzťahu ku dobe, kedy k prietahom v minulosti možno došlo. Okrem úkonov, ktoré sťažovateľ cituje, existujú aj iné, ako to vyplýva zo spisu. Za vedomosť o obsahu spisu však zodpovedá účastník.

Ústavný súd nemôže súdu prikázať konať, keď tento účinne už dlhšiu dobu koná. Porušenie práv za minulé obdobie nárokované sťažnosťou podanou v čase, keď sa koná, je neodôvodnené vecne aj časovo. (...)

Vyjadrenie sa k sťažnosti na prietahy v konaní

V konaní sťažovateľa bolo už raz rozhodnuté prvostupňovým súdom Rozsudkom č. k. 14 C 266/97-85 dňa 10. 06. 1999. Na základe podaného odvolania odporcu bol rozsudok Uznesením Krajského súdu v Žiline ako odvolacieho súdu 5 Co 332/00 zo dňa 11. 05. 2000 bol rozsudok zrušený a vec vrátená prvostupňovému súdu na konania. Podľa odôvodnenia a záverov odvolacieho súdu, bolo potrebné ustáliť čo žiada navrhovateľ, teda ochrany ktorých nárokov sa domáha, najmä vzhľadom na procesné uplatňovanie nárokov na pojednávaniach a písomnými podaniami dňa 08. 03. 1999, 10. 03. 1999, 12. 05. 1999 a 10. 06. 1999 a uložené súdu, odstrániť vady konania a procesne rozhodnúť o návrhoch. Nároky boli niekoľko krát aj opätovne spresňované, niekedy z ich znenia bolo potrebné spresnenie považovať za zmenu návrhu a naopak, niektoré podania napr. z 12. 05. 1999 bolo potrebné považovať za späťvzatia k neurčitému predmetu a ich obsah bolo potrebné spresniť.

Na základe výzvy sudu navrhovateľovi dňa 18. 10. 2000 navrhovateľ spresnil podanie a žiadal rozšírenie okruhu účastníkov konania na strane navrhovateľa. O nárokoch bolo rozhodnuté uznesením z 13. 11. 2002. Nariadené pojednávanie na deň 14. 01. 2003 muselo byť odročené z dôvodu práceneschopnosti právneho zástupcu odporcu.

Z dôvodu odchodu do dôchodku pôvodnej sudkyne JUDr. Z. H. opatrením č. 4 k Rozvrhu práce na rok 2004 uloženého pod Spr 1415/04 bola vec pridelená na rozhodnutie sudcovi JUDr. V. K. Nový sudca musel opätovne sa oboznámiť s celým procesom konania a predmetnou vecou. Po nariadení pojednávania na deň 05. 05. 2005 navrhovateľ písomným podaním z 26. 04. 2005 v zastúpení právnym zástupcom žiadal pripustiť

rozšírenie návrhu. Pojednávanie 05. 05. 2005 muselo byť odročené z dôvodu, že na pojednávaní nebolo možné z dôvodu väd podania (neúplnosť a nejasnosť rozsahu konania, ktorého sa mal odporca zdržať) rozhodnúť o pripustení zmeny návrhu. Podaním zo dňa 06. 06. 2005 navrhovatelia spresnili petit návrhu, nie len z dôvodu neúčasti odporcu (neúčastnil sa len jeho právny zástupca a súd pojednával v jeho neprítomnosti). Ďalšie pojednávanie bolo vytyčené na deň 28. 07. 2005. Na pojednávaní bolo zistené, že nebolo úplne a nepochybne rozhodnuté o všetkých predchádzajúcich procesných návrhoch odporcu. Po opätovnom oboznámení sa so všetkými procesnými návrhmi navrhovateľov, súd považoval za potrebné odstrániť nepresnosti v návrhoch navrhovateľov a na spresnenie vyzýval navrhovateľov dňa 19. 09. 2005. Návrh spresnili navrhovatelia podaním zo dňa 29. 09. 2005 a uviedli v ktorej časti svoj návrh berú späť. Z dôvodu rozhodnutia o späťvzati bolo potrebné podľa § 96 ods. 2 O. s. p. zistiť, či odporca nenavrhuje pokračovať aj v časti, v ktorej bol návrh zobrať späť. Nakoľko sa odporca na výzvu súdu nevyjadril ani po opätovnej výzve a po nahliadnutí do spisu, súd mal za to, že odporca nemá námietky a o návrhoch rozhodol uznesením z 03. 04. 2006. Vzhľadom na zrejme nesprávnosti v uznesení v časti zastavenia konania, súd vydal dňa 11. 05. 2006 opravné uznesenie. Súd nemohol konať, pokiaľ procesné rozhodnutia nenadobudli právoplatnosť. Pojednávanie je vytyčené na deň 13. 07. 2006, teda najbližšom možnom čase tak, aby vo veci mohlo byť rozhodnuté a nebolo potrebné vytyčovať ďalšie pojednávania.

Súdca musí poukázať na to, že v konaní zastupovalo navrhovateľa viacero právnych zástupcov ako aj na niektorých pojednávaniach uplatňoval nároky bez právneho zástupcu. Navrhovateľ si uplatňoval rôzne návrhy a práva, okrem pôvodne uplatneného návrhu určiť jeho výlučné vlastnícke právo k pozemku, žiadal rozhodnúť o náhrade škody spôsobenej strhnutím oplotenia a divou zverou, zdržať sa zásahov do oplotenia, a pod. Skutočne značné množstvo návrhov, či už vo veci samej alebo procesných návrhov, bolo nezrozumiteľných a v konečnom dôsledku vznikol väčší problém rozhodnúť procesné o návrhoch ako vo veci samej. Navrhovateľ však musí počítať s tým, že s každým procesným návrhom je spojená povinnosť súdu rozhodnúť o návrhu a nevyhnutnosť určitého časového priestoru pre posúdenie dôvodnosti a rozhodnutie. Súd aj z dôvodu viacerých sťažností navrhovateľa musel rozhodnúť o tom, že nepripustil rozšírenie návrhu o uloženie povinnosti odvádzať povrchové vody odporcovi na pozemky navrhovateľov nakoľko výsledky doterajšieho

konania nemôžu byť podkladom pre rozhodnutie o rozšírenom návrhu a rozhodnutie vo veci by vyžiadalo ďalšie dokazovanie, najmä ohliadkou, znalecké dokazovania, čím by sa rozhodnutie vo veci samej neúmerne oddialilo.

K námietkam odporcu o tom, že súd nevykonal výsluch účastníkov ku všetkým skutočnostiam, nevykonal ohliadku na mieste samom, súd musí poukázať na to, že je právom účastníka vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, súd nikdy neobmedzil takéto právo účastníkov, súd nikdy neznemožnil aby či už navrhovatelia alebo odporca, prípadne ich zástupcovia kládli účastníkom otázky za účelom objasnenia rozhodných skutočností. Ak má účastník zvoleného zástupcu, najmä ak je nim advokát alebo osoba s právnickým vzdelaním, predpokladá sa, že bude zastupovať záujmy klienta a k tomu uplatňovať v konaní jeho práva. Pasívna účasť advokáta v konaní aj so zreteľom na skutočnosť, že súd je povinný konať aj v prípadne nečinnosti účastníkov, je v rozpore s poslaním advokácie a prípadnú nečinnosť pri navrhovaní dôkazov alebo uplatňovaní práv nemožno pričítať súdu. Občiansky proces sa riadi zásadami kontradiktórnosti, vykonávanie dôkazov z podnetu súdu v prospech niektorého z účastníkov konania ak dôkaz nie je nevyhnutný pre rozhodnutie v konaní, by bolo porušením ústavného práva rovnosti účastníkov „rovnosti zbraní“ a krok k inkvizičnému procesu. Úlohou súdu je rozhodnúť vo veci o návrhoch navrhovateľa, nemožno však žiadať po súde, aby riešil naštrbené medziludské vzťahy alebo prostredníctvom súdu si účastníci „vybavovali účty“. Niekedy ani samotné rozhodnutie nie je spôsobilé privodiť zmenu správania účastníkov a účtu k vzájomným právam.

Samotná skutočnosť trestného stíhania odporcu len sama osebe nemôže mať vplyv na rozhodnutie súdu, najmä ak sa pôvodne navrhovateľ domáhal ochrany vlastníckeho práva a nie nárokov, pri ktorých je súd viazaný rozhodnutím o vine. Súd tým, že predtým pripustil zmeny návrhu, umožňoval navrhovateľom ich pružné uplatnenie práv, na úkor týchto skutočností však došlo aj k objektívnym prieťahom a predĺženiu doby konania.

Súd je preto názoru, že vo veci je konané tak, aby neboli spôsobované ďalšie prieťahy, hrozby porušenia ústavných práv účastníkov z predchádzajúcej nečinnosti súdu boli odstránené, preto návrh na rozhodnutie o povinnosti konať bez prieťahov súd považuje za nadbytočný. Čo sa týka konštatovania porušenia práva konať bez prieťahov, súd je názoru, že ústavná sťažnosť ako inštitút je určená na odstránenia hrozby do ústavných

práv účastníkov, nie paušalizované konštatovanie prieťahov v súdnom konaní v minulosti. Odhliadnuc od uvedeného rozhodujúci sudca má za to, že v konaní značná časť „prieťahov“, teda dĺžka konania po rozhodnutí vo veci samej, bola spôsobená aj samotnými navrhovateľmi a zložitou veci samej.

PREHLAD ÚKONOV

- 21. 4. 1997 vec napadla na súd*
- 6. 5. 1997 žiadosť o pripojenie spisu z odd. T*
- 12. 5. 1997 výzva na právneho zástupcu N, na základe ktorého zák. ust. sa domáha určenia vl. práva*
- 16. 6. 1997 odporcovi zaslaný návrh na vyjadrenie*
- 27. 10. 1997 vytýčenie termínu pojednávania na deň 6. 11. 1997*
- 6. 11. 1997 pojednávanie vo veci - odročené na neurčito*
- 10. 12. 1997 výzva na PZ N - či trvá na podanom návrhu, alebo ho berie späť*
- 27. 3. 1998 vytýčenie termínu pojednávania na deň 20. 4. 1998*
- 20. 4. 1998 pojednávanie vo veci odročené na neurčito*
- 5. 11. 1998 vytýčený termín pojednávania na deň 19. 11. 1998*
- 19. 11. 1998 pojednávanie vo veci odročené na neurčito*
- 15. 1. 1999 vytýčenie termínu pojednávania na deň 11. 2. 1999*
- 11. 2. 1999 pojednávanie vo veci odročené ne neurčito*
- 17. 2. 1999 list od navrhovateľa zaslaný PZ O na vyjadrenie*
- 26. 5. 1999 vytýčenie termínu pojednávania na deň 10. 6. 1999*
- 10. 6. 1999 pojednávanie vo veci - rozhodnuté rozsudkom*
- 2. 8. 1999 doručovaný rozsudok úč. konania*
- 29. 9. 1999 uznes. na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie - odporcovi + odvolanie zasl. navrhovateľovi na vyjadrenie*
- 4. 1. 2000 opätovne zasielaný vz. 4 na zaplatenie sup. za podané odvolanie - odporcovi + vyjadrenie navrhovateľa zaslané PZ O*
- 20. 1. 2000 spis predložený na KS Žilina*
- 11. 5. 2000 vo veci rozhodol KS Žilina*
- 27. 6. 2000 spis vrátený z KS Žilina*

18. 10. 1999 (správne má byť 18. 10. 2000; pozn.) doručované rozhodnutie KS účastníkom konania + výzva na navrhovateľa, aby odstránil vady podania v zmysle uznesenia KS

13. 11. 2002 vytýčený termín pojednávania na deň 14. 1. 2003

13. 11. 2003 (správne má byť 13. 11. 2002; pozn.) uznesenie o pripustení úpravy petitu, pristúpenie do konania na str. navrhovateľa + doručov. uznes. účastníkom konania.

14. 1. 2003 pojednávanie vo veci - odročené na neurčito

16. 9. 2004 spis prevzal JUDr. K.

1. 3. 2005 vytýčenie termínu pojednávania na deň 5. 5. 2005

5. 5. 2005 pojednávanie vo veci odročené na deň 28. 7. 2005

28. 7. 2005 pojednávanie vo veci - odročené na neurčito

19. 9. 2005 výzva na PZ N - či podaniami zo dňa 24. 4. 05 a 6. 6. 06 zmenu pôvodného petitu

24. 10. 2005 výzva na PZ O či súhlasí so zastavením konania, alebo žiada pokračovať v konaní

6. 12. 2005 urgovaná odpoveď od PZ O

3. 4. 2006 uznesenie o nepripustení zmeny návrhu a konanie v časti zastavuje

11. 5. 2006 opravné uznesenie vo výroku uznesenia.

16. 6. 2006 vytýčenie termínu pojednávania na deň 13. 7. 2006.»

Rovnaké skutočnosti zistil aj ústavný súd z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a predmetného súdneho spisu.

Ďalej zistil, že 13. júla 2006 okresný súd vyhlásil rozsudok, ktorým uložil žalovanému, aby sa zdržal vstupu na pozemky sťažovateľov. Rozsudok sa v súčasnosti vyhotovuje.

Právna zástupkyňa sťažovateľov vo svojom stanovisku k vyjadreniu okresného súdu v podaní doručenom ústavnému súdu 17. augusta 2006 okrem iného uviedla:

„Po nahliadnutí do vyjadrenia sa Okresného súdu v Žiline a zákonného sudcu vo veci č. k. 14 C 266/97, zotrávame na písomne podanej ústavnej sťažnosti a dôvodoch jej podania a uvádzame, že je nesporné, že aktuálny zákonný sudca nariadil v roku 2005

dve pojednávania a v roku 2006 jedno pojednávanie, čo je rozhodne výrazný posun oproti nekonaniu Okresného súdu v Žiline od 6. mesiaca roku 1999 do rozhodnutia veci na Krajskom súde v Žiline v 5. mesiaci roku 2000 až po vytýčenie nového pojednávania na Okresnom súde v Žiline v 1. mesiaci roku 2003. Je zrejmé, že aj po pridelení veci zákonnému sudcovi, tento začal konať po uplynutí 6 mesiacov, avšak predmetom ústavnej sťažnosti podľa názoru právnej zástupkyne sťažovateľov nie je konanie konkrétneho sudcu v prejednávanej veci, ale činnosť súdu ako takého a ním vykonaných úkonov. V tejto súvislosti poukazujeme na ustanovenie § 51 ods. 4) Zákona č. 757/2004 Z. z., ktorú kompetenciu má predseda príslušného okresného súdu.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami, ako aj s obsahom súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 14 C 266/97 dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Sťažovatelia sa svojou sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov...“

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov“ (IV. ÚS 15/03, I. ÚS 24/03, II. ÚS 66/03), pričom tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným rozhodnutím.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní okresného súdu došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 813/00, I. ÚS 20/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 111/02) ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická

zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie sa účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prejednávanej veci.

Pri vyhodnotení doterajšieho konania vo veci vedenej pod sp. zn. 14 C 266/97 podľa troch označených základných kritérií ústavný súd dospel k týmto záverom:

1. Ústavný súd konštatuje, že predmetom konania vo veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 14 C 266/97 bol pôvodne nárok o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktorý bol neskôr viackrát upresňovaný. V danom prípade ide o bežnú súčasť sporovej agendy všeobecných súdov, podklad pre rozhodnutie tvorí súdnou praxou ustálená a používaná právna úprava obsiahnutá najmä v Občianskom zákonníku. Výklad a používanie tejto právnej úpravy sú stabilizované v pomerne rozsiahlej judikatúre všeobecných súdov, kde je upravená aj metodika ich postupu. Ústavný súd vychádzajúc z doterajšej dĺžky konania, jeho priebehu a dosiahnutých výsledkov na záver konštatuje, že nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali viac ako deväťročný priebeh konania z dôvodu právnej a faktickej zložitosti veci. Preto ústavný súd neakceptoval vyjadrenie okresného súdu, že ide o zložitú vec.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľov v preskúmvanej veci, ústavný súd konštatuje, že títo boli v konaní aktívni, zúčastňovali sa nariadených pojednávaní a podali aj sťažnosť na zbytočné prietahy v konaní. Na priebeh konania nesporne mohli mať vplyv i rôzne podania a návrhy sťažovateľov, ktorými upresňovali svoje nároky a upravovali petit žalobného návrhu a podobne, ako to uviedol okresný súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti. Podľa názoru ústavného súdu tieto skutočnosti výrazne neovplyvnili doterajšiu dĺžku konania a najmä úkony okresného súdu v ňom. Ústavný súd podľa konštantnej judikatúry (napr. III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04 a IV. ÚS 169/05) preto dospel k záveru, že uplatnenie procesných práv účastníkov konania z hľadiska posúdenia zbytočných prietahov v konaní nemožno pripísať ani na vrub štátnemu orgánu konajúcemu vo veci.

3. *Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu, pričom vzniknuté prietahy posudzoval ako celok s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu.*

Z rozboru vecí vyplýva, že v konaní okresného súdu sa vyskytli v určitých obdobiach zbytočné prietahy, v niektorých prípadoch bolo jeho konanie málo efektívne a minulo sa svojmu účinku. I keď okresný súd v danej veci vykonal nesporne veľký počet procesných úkonov a nariadil 10-krát pojednávanie, v priebehu konania nepostupoval podľa zásady vyplývajúcej z prvej vety ustanovenia § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Prietahy v konaní boli zistené v období od 27. júna 2000, keď bol vrátený spis z Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“), do 13. novembra 2002, keď okresný súd určil termín pojednávania na 14. január 2003 (nečinnosť viac ako 28 mesiacov). V tomto období okresný súd urobil iba jednoduchý úkon (18. októbra 2000), keď vyzval žalobcu, aby odstránil vady podania v zmysle uznesenia krajského súdu z 11. mája 2000 a doručoval toto uznesenie účastníkom konania. Ďalej boli prietahy v konaní zistené aj od 14. januára 2003, keď odročil pojednávanie na neurčito, až do 1. marca 2005, keď určil termín pojednávania na 5. máj 2005 (nečinnosť viac ako 25 mesiacov).

Postup okresného súdu bol aj neefektívny a nesústreďený. Dôsledkom takéhoto postupu, ktorý v okolnostiach prípadu spôsobil vznik zbytočných prietahov v konaní, bolo najmä to, že aj keď okresný súd vo veci meritórne 10. júna 1999 rozhodol, v dôsledku nedostatočne zisteného skutočného stavu bolo jeho rozhodnutie uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Co 332/00 z 11. mája 2000 zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Stav právnej neistoty sťažovateľov nebol do rozhodnutia o sťažnosti na ústavnom súde právoplatne odstránený.

Ústavný súd preto nemohol akceptovať stanovisko okresného súdu, že *„Pokiaľ ide o prietahy v konaní, ak tieto v určitom čase aj existovali, boli účinne odstránené a súd vo veci priebežne koná...“*, a po celkovom zhodnotení postupu okresného súdu dospel k záveru, že v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 14 C 266/97 bolo porušené

právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy „Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal“ [podobne aj § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde].

Vzhľadom na to ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn.14 C 266/97 konal bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy „Ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie“.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti žiadali priznať finančné zadosťučinenie každému v sume 50 000 Sk, poukazujúc najmä na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu a pretrvávajúci stav právnej neistoty počas 9-ročného súdneho konania.

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Pri jeho určení ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania a zistenú dobu nečinnosti okresného súdu dospel ústavný súd k záveru, že finančné zadostučinenie každému sťažovateľovi v sume 50 000 Sk, ktoré je okresný súd povinný zaplatiť v súlade s výrokom tohto nálezu, je náležitou satisfakciou spojenou s porušením ich základného práva.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľov, ktoré im vznikli v dôsledku právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom advokátkou JUDr. I. P. Sťažovatelia si uplatnili trovy konania v sume 7 128 Sk, ktoré bližšie nešpecifikovali. Ústavný súd zistil, že uplatnená suma trov právneho zastúpenia spolu 7 128 Sk je nižšia ako suma vypočítaná ústavným súdom podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) a neodporuje tejto vyhláške. Preto ústavný súd priznal právnej zástupkyni sťažovateľov (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania v požadovanej sume.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. septembra 2006